

Thẩm quyền của Hải quan CH Séc

Hải quan CH Séc ngoài việc là một cơ quan hành chính thì còn là cơ quan an ninh và hoạt động của hải quan nằm trong hệ thống giám sát hải quan với hàng hóa trong phạm vi lãnh thổ hải quan thống nhất của Liên minh Châu Âu và khi thực hiện việc giám sát này hải quan tuân thủ các quy định hải quan thống nhất của Liên minh (Bộ luật hải quan Châu Âu và các nghị định hướng dẫn thi hành luật, hệ thống miễn thuế nhập khẩu và Bảng thuế hải quan chung của Liên minh). Một số đơn vị nhất định của Hải quan Cộng hòa Séc có thẩm quyền như một cơ quan cảnh sát (cơ quan điều tra hình sự) với một số tội hình sự nhất định.

Xử lý hải quan và quản lý thuế nhập khẩu – chẳng hạn như các việc sau

- giám sát và kiểm tra hải quan với hàng nhập khẩu, xuất khẩu và trung chuyển;
- quyết định về phân loại thuế nhập khẩu với hàng hóa, thu thuế nhập khẩu còn nợ, quyết định về mức thuế xuất nhập khẩu;
- kiểm tra việc tuân thủ các biện pháp thương mại chính trị của Cộng hòa Séc và Liên minh Châu Âu, cấm và hạn chế với nhập khẩu, xuất khẩu và trung chuyển hàng hóa; xử lý các trường hợp vi phạm luật hải quan, quyết định thu giữ hàng hóa quan trọng với việc xử lý các trường hợp vi phạm luật hải quan;
- điều tra hàng hóa nhập khẩu, xuất khẩu trái phép hoặc trốn thuế quan và bắt giữ những người dính dáng đến những vi phạm này.

Quản lý thuế tiêu thụ và năng lượng – quản lý toàn bộ các loại thuế tiêu thụ, quản lý danh bạ những người bán nhiên liệu; quản lý thuế đánh vào khí đốt và một số loại khí khác, vào nhiên liệu rắn và thuế đánh vào điện.

Quản lý phân chia – thu và đòi tiền nợ (chẳng hạn tiền phạt) do các cơ quan hành chính khác đưa ra trong các vụ xử lý theo luật hành chính và là nguồn thu của ngân sách nhà nước, các quỹ nhà nước hoặc ngân sách của các địa phương.

Kiểm tra việc hạn chế thanh toán tiền mặt – kiểm tra việc những khoản thanh toán trên 15 000 euro phải được trả bằng chuyển khoản nhà băng.

Kiểm tra nghĩa vụ thông báo khi mang tiền và vật có giá trị ra vào cửa khẩu – kiểm tra có mang qua biên giới bên ngoài của EU (tại CH Séc đó chỉ là các sân bay quốc tế) những khoản tiền và đồ vật có giá trị (vàng, kim cương...) với tổng giá trị vượt quá 10 000 euro.

Bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ – kiểm tra xem trên lãnh thổ CH Séc có bất cứ thao tác gì với hàng hóa vi phạm quyền sở hữu trí tuệ hay không.

Bảo vệ thiên nhiên – chủ yếu là kiểm tra các mẫu vật CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora - Công ước về buôn bán quốc tế những loài động thực vật hoang dã nguy cấp) khi nhập khẩu, xuất khẩu, tái xuất và trung chuyển.

Bảo vệ các đồ vật có giá trị lịch sử và văn hóa – kiểm tra xem những đồ vật được vận chuyển có giấy phép hay không (chẳng hạn giấy phép xuất khẩu ra khỏi lãnh thổ CH Séc).

Kiểm tra việc vận chuyển các chất gây nghiện và chất tác động thần kinh – tức là kiểm tra vận chuyển ma túy và các loại ma túy tổng hợp.

Kiểm tra trong lĩnh vực giao thông đường bộ – chủ yếu là cân xe tải, kiểm tra các dạng lệ phí tính theo thời gian – tem xa lộ, lệ phí xa lộ điện tử, kiểm tra điều kiện vận chuyển những chuyển hàng nguy hiểm.

Kiểm tra thuê người nước ngoài làm việc – tức là kiểm tra việc chủ lao động chấp hành đầy đủ tất cả các nghĩa vụ luật pháp quy định liên quan đến thuê người nước ngoài từ các nước EU khác cũng như ngoài EU vào làm việc.

Xử lý hình sự – thẩm quyền có được của các cơ quan hải quan với địa vị là cơ quan điều tra hình sự với những tội hình sự liên quan đến vi phạm luật hải quan và các điều luật thuế có liên quan đến phạm vi hoạt động của hải quan.

Ngoài ra Hải quan CH Séc còn thực hiện một loạt các nhiệm vụ khác dựa trên vài chục điều luật khác nữa. Bạn có thể tìm thấy thông tin cụ thể hơn trên trang web www.celnisprava.cz.

THÔNG TIN VỀ HOẠT ĐỘNG CỦA HẢI QUAN CH SÉC NHẢM BẢO VỆ QUYỀN SỞ HỮU TRÍ TUỆ

Hải quan Cộng hòa Séc tích cực tham gia cuộc chiến chống làm hàng giả và đánh cắp bản quyền. Các cơ quan hải quan có quyền can thiệp thu giữ hàng hóa bị nghi ngờ có vi phạm quyền sở hữu trí tuệ và bảo đảm cho chủ sở hữu những quyền sở hữu đó được bảo vệ.

Các cơ quan hải quan hoạt động bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ:

- khi nhập khẩu và xuất khẩu hàng hóa,
- trong phạm vi giám sát thị trường nội địa Cộng hòa Séc (bảo vệ người tiêu dùng),

Trên cơ sở bộ luật số 191/1999 Tập các bộ luật về các biện pháp liên quan đến nhập khẩu, xuất khẩu, tái xuất hàng hóa vi phạm quyền sở hữu trí tuệ và về thay đổi một số bộ luật khác, theo nội dung hiện hành, **cơ quan hải quan có thẩm quyền:**

- a) thu giữ hàng hóa bị nghi ngờ có cơ sở rằng có gây ra vi phạm quyền sở hữu trí tuệ,
- b) đảm bảo việc hủy hàng hóa gây ra vi phạm quyền sở hữu trí tuệ,
- c) cấm bán và làm bất cứ việc gì khác với hàng hóa đã bị tòa án đã quyết định rằng đó là hàng hóa vi phạm quyền sở hữu trí tuệ,
- d) xử lý những sai phạm hành chính khi vi phạm bộ luật này.

Những hàng hóa gây vi phạm quyền sở hữu trí tuệ bị cấm:

- a) đề nghị đưa vào chế độ lưu hành tự do, chế độ xuất khẩu hoặc chế độ được miễn thuế thu nhập có điều kiện,
- b) đề nghị cho tái xuất hoặc đưa vào khu vực tự do hoặc kho chứa tự do,
- c) vận chuyển trên lãnh thổ Liên minh Châu Âu, sở hữu, gom giữ, chứa trong kho hoặc bán ra trên lãnh thổ Cộng hòa Séc nếu việc đó làm hàng hóa thoát ra khỏi sự kiểm sát của hải quan.

Trên cơ sở bộ luật số 634/1992 Tập các bộ luật về bảo vệ người tiêu dùng theo nội dung hiện hành, **cơ quan hải quan có thẩm quyền** kiểm tra việc tuân thủ luật cấm những hình thức kinh doanh lừa đảo và việc chào bán, bán và xuất khẩu những sản phẩm dành cho mục đích từ thiện, và nghĩa vụ của những chủ chợ phải ghi chép danh sách những người bán hàng tại chợ.

Hình thức kinh doanh lừa đảo ở đây tức là việc chào bán hoặc bán sản phẩm hay dịch vụ vi phạm một quyền sở hữu trí tuệ nào đó, cũng như việc lưu trữ trong kho những sản phẩm này nhằm mục đích chào bán và bán, và việc sử dụng không được cho phép những nhãn hiệu được bảo vệ chẳng hạn theo bộ luật về các nhãn hiệu được bảo vệ trong quan hệ thương mại.

Sản phẩm hoặc hàng hóa vi phạm quyền sở hữu trí tuệ được hiểu là:

1. hàng giả là sản phẩm hoặc hàng hóa, kể cả bao bì, có mang nhãn giống hệt hoặc dễ bị lẫn với nhãn hiệu được bảo vệ mà không có sự đồng ý của chủ sở hữu nhãn hiệu được bảo vệ, vi phạm quyền lợi của chủ sở hữu nhãn hiệu được bảo vệ theo bộ luật số 441/2003 Tập các bộ luật, về các nhãn hiệu được bảo vệ, theo nội dung hiện hành, và tất cả các đồ vật khác mang nhãn như vậy (nhãn, biểu trưng, nhãn dán, đề can, tờ rơi, hướng dẫn sử dụng, chứng từ bảo hành...), kể cả khi chúng được lưu hành riêng lẻ, và các bao bì trên đó có nhãn như vậy,
2. hàng nhái trái phép là sản phẩm hoặc hàng hóa được sao lại hoặc có chứa bản sao mà không có sự đồng ý của chủ sở hữu quyền tác giả hoặc những quyền tương tự hoặc không có sự đồng ý của chủ sở hữu mẫu công nghiệp, nếu việc làm ra bản sao vi phạm các quyền nói trên theo điều 35/1965 Tập các bộ luật, về các tác phẩm văn học, khoa học và nghệ thuật (bộ luật quyền tác giả), theo nội dung hiện hành,
3. sản phẩm hoặc hàng hóa vi phạm quyền của chủ sở hữu bản quyền hoặc mẫu sử dụng hoặc chủ sở hữu của chứng nhận bảo vệ bổ sung đối với dược phẩm và những chất bảo vệ cây trồng dựa trên bộ luật số 527/1990 Tập các bộ luật, theo nội dung hiện hành,
4. sản phẩm hoặc hàng hóa vi phạm quyền của người được quyền bảo vệ nhãn hiệu ghi theo nguồn gốc hoặc địa danh (bộ luật số 452/2001 Tập các bộ luật, về bảo vệ nhãn hiệu ghi theo nguồn gốc hoặc địa danh và về thay đổi bộ luật bảo vệ người tiêu dùng).

Cuộc kiểm tra của hải quan được bắt đầu bằng việc thông báo cho người bị kiểm tra biết về mục đích và đối tượng của cuộc kiểm tra. Trong phạm vi kiểm tra cơ quan hải quan trước kết thẩm tra xem việc chào bán, bán hàng hay chứa hàng trong kho với mục đích đem bán có vi phạm lệnh cấm các hình thức kinh doanh lừa đảo vì đó là hàng vi phạm quyền sở hữu trí tuệ hay không.

- Khi bắt đầu kiểm tra các nhân viên hải quan bao giờ cũng chứng tỏ chức vụ của mình bằng thẻ công vụ hoặc bộ đồng phục (xem phụ lục ở cuối tài liệu này) và thông báo việc bắt đầu kiểm tra.
- Các nhân viên của Hải quan Cộng hòa Séc có quyền đòi hỏi người bị kiểm tra xuất trình các chứng từ của hàng hóa bị kiểm tra – chứng tỏ việc đã mua số hàng bị kiểm tra.

Trên cơ sở phát hiện các sản phẩm hay hàng hóa vi phạm quyền sở hữu trí tuệ, cơ quan hải quan sẽ tiến hành xử lý vi phạm đó. Trong trường hợp bị phạt thì cơ quan hải quan đồng thời cũng ra quyết định về việc tịch thu hoặc thu giữ các sản phẩm hay hàng hóa.

Việc thu giữ các sản phẩm hay hàng hóa kéo dài đến khi cơ quan hải quan ra quyết định có hiệu lực pháp lý về việc tịch thu hàng, hoặc đến khi cơ quan hải quan ra quyết định chấm dứt việc thu giữ nếu chứng tỏ được rằng đó không phải là các sản phẩm hay hàng hóa vi phạm quyền sở hữu trí tuệ.

- Trong trường hợp có vi phạm quyền sở hữu trí tuệ, hải quan có quyền phạt tiền dựa trên bộ luật số 634/1992 Tập các bộ luật tối đa là 5 triệu cua-ron và ngoài ra còn có thể tịch thu hoặc thu giữ hàng hóa.
- Trên cơ sở bộ luật số 191/1999 Tập các bộ luật các cơ quan hải quan có thẩm quyền tạm giữ hàng hóa nếu họ có nghi ngờ có cơ sở rằng hàng hóa đó vi phạm quyền sở hữu trí tuệ, và nếu tòa án ra quyết định rằng đây là hàng hóa vi phạm quyền sở hữu trí tuệ thì sẽ loại trừ số hàng đó ra khỏi hoạt động thương mại cũng như các thao tác khác.
- Trong trường hợp có vi phạm quyền sở hữu trí tuệ, hải quan có quyền phạt tiền dựa trên bộ luật số 191/1999 Tập các bộ luật tối đa là 20 triệu cua-ron và ngoài ra còn có thể tịch thu hoặc thu giữ hàng hóa.

- Trong khi làm nhiệm vụ giám sát và kiểm tra, cơ quan hải quan cũng có thể tạm giữ – thu giữ đồ vật (chẳng hạn đĩa CD, DVD) nếu nghi ngờ rằng chủ sở hữu đồ vật đó vi phạm quyền tác giả theo bộ luật số 121/2000 Tập các bộ luật, về quyền tác giả, các quyền liên quan đến quyền tác giả và thay đổi một số bộ luật khác (bộ luật tác giả), theo nội dung hiện hành, nếu là hàng của Liên minh Châu Âu.
- Trong trường hợp nghi ngờ phạm tội hình sự thì sẽ khởi tố theo các điều 268, 269, 270 Bộ luật số 40/2009 Tập các bộ luật, bộ luật hình sự, theo nội dung hiện hành.

Nếu trong phạm vi xử lý vi phạm các bộ luật đã ra quyết định có hiệu lực pháp lý rằng có xảy ra vi phạm việc cấm các hình thức kinh doanh lừa đảo thì cơ quan hải quan sẽ ra quyết định với người bị kiểm tra đã chào hàng, bán hoặc lưu trữ trong kho các sản phẩm hoặc hàng hóa bắt người này phải thanh toán những chi phí gây ra cho cơ quan hải quan trong việc thu giữ, vận chuyển và lưu giữ trong kho các sản phẩm hoặc hàng hóa, trong thời hạn 30 ngày kể từ ngày tổng đạt quyết định đó.

PHÒNG HÌNH SỰ MẠNG

Trong các hoạt động nhằm bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ, Hải quan Cộng hòa Séc đã lập ra một đơn vị đặc biệt – Phòng hình sự mạng. Thông qua việc theo dõi trên mạng internet đơn vị này phát hiện các hoạt động trái phép liên quan đến việc chào bán hoặc bán hàng vi phạm quyền sở hữu trí tuệ.

ĐIỀU KIỆN ĐỂ HOẠT ĐỘNG KINH DOANH

Việc chào bán và bán hàng chỉ có thể thực hiện theo các điều kiện sau:

- 1) Địa điểm hoạt động kinh doanh (cửa hàng) phải đủ điều kiện hoạt động kinh doanh (tức là phải được sở xây dựng nghiệm thu), điều này có nghĩa là tất cả những công trình xây thêm xung quanh nếu không được cho phép hoặc không hợp lệ (tức là chưa được nghiệm thu) đều phải được dỡ bỏ hết. Nếu không tự dỡ bỏ những công trình xây thêm này thì việc dỡ bỏ chúng có thể bị công sở thực hiện.
- 2) Việc khai trương (và đóng cửa) địa điểm hoạt động kinh doanh (cửa hàng) phải được thông báo cho phòng kinh doanh, sau đó địa điểm hoạt động kinh doanh (cửa hàng) sẽ được phòng kinh doanh cho đăng ký.
- 3) Địa điểm hoạt động kinh doanh (cửa hàng) nơi có bán hàng cần phải ghi đầy đủ (nhìn rõ, liên tục và từ bên ngoài):
  - tên công ty hoặc tên họ của doanh nghiệp
  - số đăng ký kinh doanh của doanh nghiệp
  - số đăng ký địa điểm hoạt động kinh doanh (với những địa điểm khai trương sau ngày 1. 7. 2010)
  - tên và họ người chịu trách nhiệm về hoạt động tại địa điểm
  - giờ bán hàng dành cho việc tiếp xúc với người tiêu dùng

Đối tượng bị kiểm tra có **trách nhiệm đảm bảo** tại địa điểm hoạt động kinh doanh dành cho việc bán hàng hoặc cung cấp dịch vụ cho người tiêu dùng luôn **có mặt một người biết tiếng Séc hoặc tiếng Slovakia** – xem điều 31 khoản 8 Bộ luật số 455/1991 Tập các bộ luật, về hoạt động kinh doanh (bộ luật kinh doanh).

THÔNG TIN VỀ KIỂM TRA VIỆC NHẬN NGƯỜI NƯỚC NGOÀI VÀO LÀM VIỆC

Hải quan Cộng hòa Séc có quyền kiểm tra việc nhận người nước ngoài vào làm việc trên cơ sở:

- bộ luật số 185/2004 Tập các bộ luật, về Hải quan CH Séc, theo nội dung hiện hành.
- bộ luật số 552/1991 Tập các bộ luật, về kiểm tra nhà nước, theo nội dung hiện hành.
- bộ luật số 435/2004 Tập các bộ luật, về sử dụng lao động, theo nội dung hiện hành.

Hải quan có thẩm quyền kiểm tra cả người nước ngoài không phải là công dân các nước thành viên EU cũng như kiểm tra các công dân EU.

Nhân viên hải quan Cộng hòa Séc có quyền đòi hỏi từ những người bị kiểm tra:

- giấy tờ tùy thân – chẳng hạn hộ chiếu, giấy tờ đi lại khác...
- các giấy tờ chứng tỏ quan hệ lao động hoặc các hợp đồng khác,
- giấy phép lao động, nếu luật pháp quy định cần có, hoặc thẻ xanh lá cây,
- giấy phép cư trú.

Trong trường hợp người bị kiểm tra từ chối xuất trình giấy tờ tùy thân thì hải **quan có quyền tạm giữ** người này dựa trên các điều từ 30 đến 33 Bộ luật số 13/1993 Tập các bộ luật, bộ luật hải quan, trong vòng tối đa 6 tiếng và sau đó chuyển giao người này cho Cảnh sát Cộng hòa Séc.

Trong trường hợp người bị kiểm tra không xuất trình được hoặc từ chối xuất trình giấy phép lao động – thẻ xanh lá cây, các nhân viên hải quan sẽ lập với người này “Biên bản đề nghị giải thích” dựa theo điều 30 bộ luật số 13/1993 Tập các bộ luật, bộ luật hải quan.

Trong trường hợp người bị kiểm tra không biết ngôn ngữ hành chính (tiếng Séc) thì có quyền nhờ đến một phiên dịch có ghi tên trong danh sách các phiên dịch và phải **tự thanh toán các chi phí** cho phiên dịch này.

Nếu trong khi kiểm tra hải quan phát hiện có vi phạm Bộ luật về cư trú của người nước ngoài trên lãnh thổ Cộng hòa Séc thì sẽ báo cho cơ quan gần nhất của Cảnh sát Cộng hòa Séc.

Trong phạm vi kiểm tra việc nhận người nước ngoài vào làm việc hải quan không phạt tại chỗ (vì thế họ không bao giờ nhận tiền mặt). Trong trường hợp tình nghi có vi phạm luật sử dụng lao động họ sẽ bàn giao sự việc cho thanh tra lao động khu vực để tiến hành xử lý hành chính. Trong trường hợp bạn có nghi ngờ về cơ quan kiểm tra (chẳng hạn người kiểm tra không chứng tỏ mình là nhân viên hải quan), hoặc quá trình kiểm tra được tiến hành một cách khác thường, bạn hãy liên hệ qua đường dây điện thoại chống tham nhũng của Hải quan Séc số +420 800 232 222, e-mail: korupce@cs.mfcr.cz hoặc Cảnh sát Cộng hòa Séc – số điện thoại 158.

Nếu có điều gì cần hỏi bạn có thể liên hệ với bất cứ cơ quan hải quan nào tại Cộng hòa Séc hoặc Trung tâm tư vấn và thông tin của Hải quan CH Séc (Poradenské a informační centrum Celní správy ČR), điện thoại 261331919 hoặc e-mail informace@cs.mfcr.cz.

